

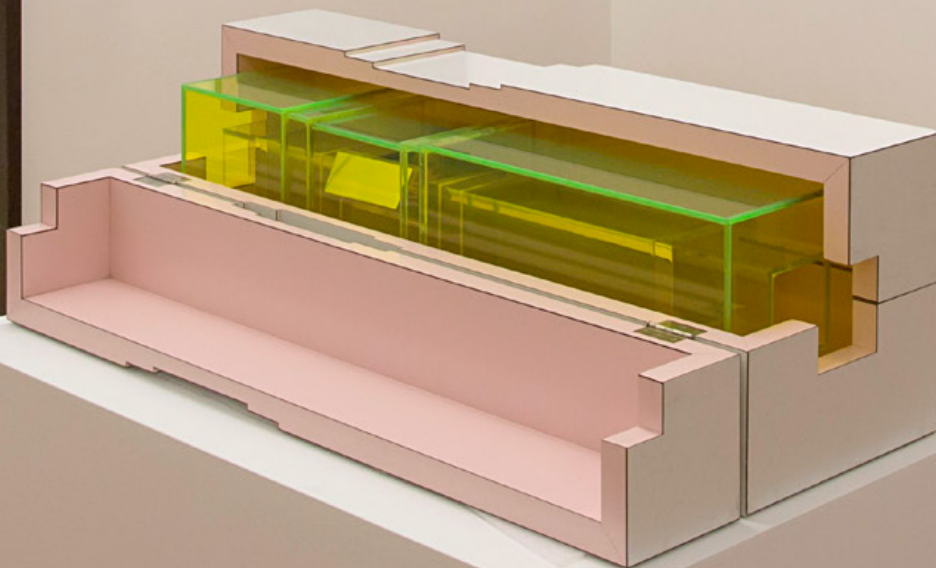
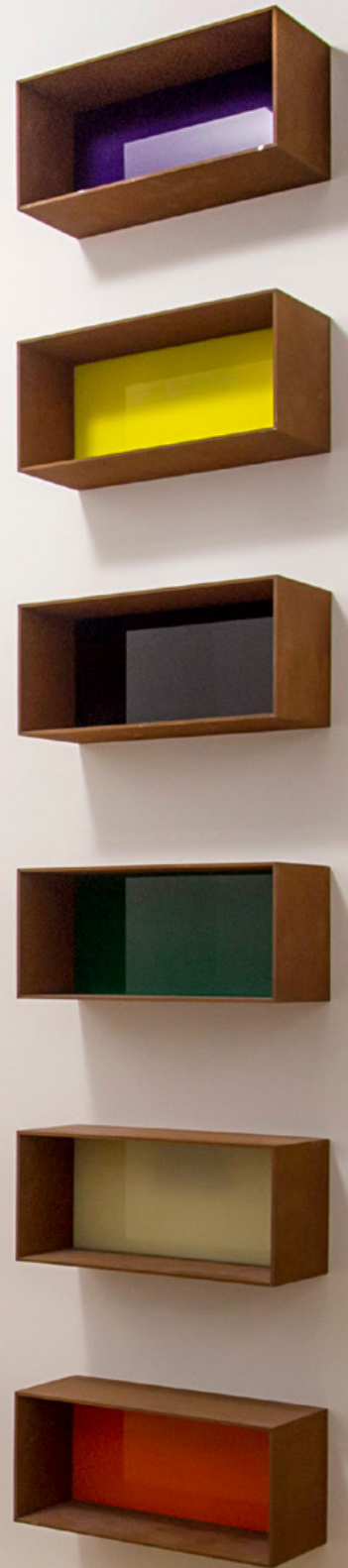
De *Technological Reliquaries* (technologische relikhouders) van de Amerikaanse kunstenaar Paul Thek doen denken aan middeleeuwse relikeschrijnen, waarbij overblijfselen van een heilige of martelaar werden bewaard in sierlijk bewerkte kistjes of kisten. Theks varianten zijn perspex dozen waarin hij een bloederige homp vlees toont, gemaakt van was en pigment. Zo realistisch gemaakt, dat het lijkt alsof de kunstenaar die rechtstreeks uit het slachthuis heeft gehaald.

Untitled (uit de serie *Technological Reliquaries*)

Paul Thek (New York 1933 – 1988 New York)
1965-66. Was, formica, hout, glazen kralen, hars en perspex, H 26,5 cm, B 98,6 cm, D 64,8 cm
Bijdrage: € 250.000, waarvan € 30.000 uit het Titus Fonds en € 28.000 uit het Themafonds Moderne en hedendaagse kunst

GEMEENTEMUSEUM DEN HAAG

Paul Theks *Untitled* uit de serie *Technological Reliquaries* is aangekocht met steun van de Vereniging Rembrandt, mede dankzij haar Titus Fonds, haar Themafonds Moderne en hedendaagse kunst, het Mondriaan Fonds en VSBfonds

Tussen Bacon en Bourgeois

Haags Gemeentemuseum koopt 'eigentijdse reliekschrijn' van Paul Thek

Het bijzondere aan het werk *Untitled* uit deze serie, dat onlangs met steun van de Vereniging Rembrandt werd verworven door Gemeentemuseum Den Haag, is dat de plexiglazen box nog eens omsloten wordt door een houten doos. Wanneer deze 'sarcofaag' is dichtgeklapt doet het werk aan als een sculptuur van Donald Judd. Judd was samen met kunstenaars als Carl Andre en Sol Lewitt het boegbeeld van de minimal art, een van de heersende kunststromingen uit de jaren zestig, waarbij het idee achter het werk centraal staat. De uitvoering is 'cool'; ontdaan van het persoonlijke handschrift van de kunstenaar en doet daardoor haast industrieel aan. Door aan dit symbool van de goede smaak een stuk 'echt' vlees toe te voegen, hoopt Thek de moderne kunst weer te bezielen.

Thek is ervan overtuigd dat de extreme welvaart en de overvloed aan prikkels van de massamedia de menselijke zintuigen hebben afgestompt. Zijn 'kijkkastjes', destijds *Meat Pieces* genoemd, moeten in tegenstelling tot de beeldbuizen in de woonkamers, de mensen juist wakker schudden. En dat lijkt te lukken; bezoekers verlaten de Pace Gallery waar hij zijn *Meat Pieces* in 1964 voor het eerst tentoonstelt regelmatig kotsmisselijk. Desalniettemin is Thek teleurgesteld. Omdat blijkt dat de bezoekers zijn kunstmatige stukken vlees verwarren met echt vlees? En hun ogen dus niet geopend hebben voor het 'echte' in de wereld? In een interview met Gene Swenson in 1966 vraagt Thek het zich het hardop af: 'Worden mensen misselijk wanneer ze een schilderij van Francis Bacon of Rembrandts *Anatomische les van Dr. Nicolaes Tulp* bekijken? Iets is altijd mooi en lelijk tegelijk.'

Het irriteert hem dat mensen de tweeledigheid van zijn werk niet herkennen en waarderen.

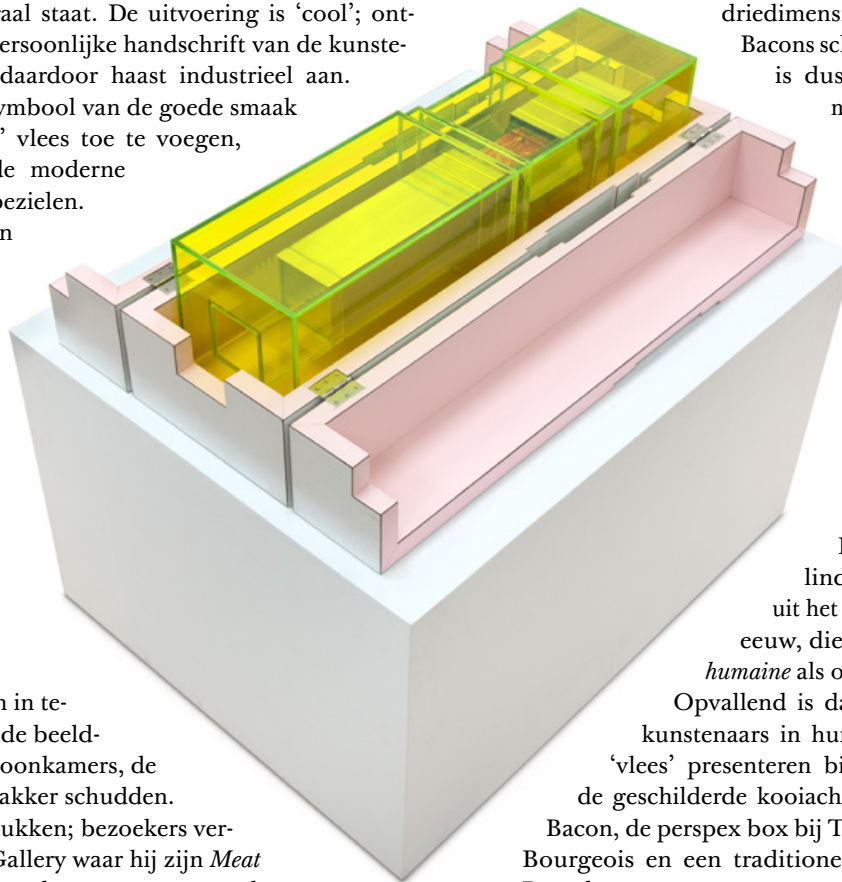
CONDITION HUMAINE

Thek heeft groot ontzag voor het feit dat Francis Bacon 'de moderne menselijke conditie' als eerste in de moderne schilderkunst zo expliciet als onderwerp voor zijn werk durft te kiezen. Hij kijkt anders tegen het leven aan dan Bacon, maar kiest voor hetzelfde thema.

De *Meat Pieces* lijken wel driedimensionale versies van Bacons schilderijen. *Untitled* is dus niet alleen een mooie tegenhanger voor de collectie minimal art van het Gemeentemuseum, het vormt ook een verbindend schakel tussen het werk van Bacon uit de jaren vijftig en dat van kunstenaars als Louise Bourgeois en Berline De Bruyckere uit het begin van de 21ste eeuw, die ook de *condition humaine* als onderwerp nemen.

Opvallend is dat alle genoemde kunstenaars in hun werk menselijk 'vlees' presenteren binnen een kader; de geschilderde kooiachtige structuur bij Bacon, de perspex box bij Thek, een 'Cell' bij Bourgeois en een traditionele vitrine bij De Bruyckere.

De relatie van Paul Thek met Nederland was innig. Hij woonde hier van tijd tot tijd en had in 1969 een tentoonstelling in het Stedelijk Museum in Amsterdam. In zijn multidisciplinaire oeuvre – waarin de puur persoonlijke beeldtaal opvalt – spelen spiritualiteit, seksualiteit en de twijfel aan technologische vooruitgang een belangrijke rol. Thek wordt gezien als een van de belangrijkste kunstenaars uit de jaren zestig en zeventig van de 20ste eeuw. Zijn werk is ondanks zijn connectie

Zaal in het Gemeentemuseum Den Haag met werken van Paul Thek en Donald Judd

I was amused at the idea of meat under Plexiglas because I thought it made fun of the scene where the name of the game seemed to be 'how cool you can be' and 'how refined'.

Paul Thek, 1981

Into One-Another II, To P.P.P.
Berlinde De Bruyckere
2010. Was, epoxy, ijzer, hout en glas,
H 193 cm, B 183 cm, D 86 cm
GEMEENTEMUSEUM DEN HAAG

Cell XXVI
Louise Bourgeois
2003. Staal, textiel,
aluminium, spiegelglas
en hout, H 252,7 cm,
B 434,3 cm, D 304,8 cm
GEMEENTEMUSEUM
DEN HAAG

met Nederland en grote invloed op hedendaagse kunstenaars – Damien Hirsts 'Haai op sterk water' (*The Physical Impossibility of Death in the Mind of Someone Living*) uit 1991 is in feite ook niets meer dan een gestileerde box met daarin een stuk 'vlees' – nog altijd ondervertegenwoordigd in Nederlandse museumcollecties.

De toevoeging van het driedimensionale werk *Untitled* uit de serie *Technological Reliquaries* aan het met

steun van de Vereniging Rembrandt verworven drieluik en het werk op papier van Paul Thek die zich al in de collectie bevonden, stelt het Gemeentemuseum in staat meerdere facetten van zijn invloed op latere kunstenaars te tonen♦

Laura Stamps
Conservator moderne kunst

'Bacon-zaal'
Gemeentemuseum
Den Haag

